

Reactie internetconsultatie wetswijziging “Vaccinatie als toelatingsvoorwaarde kinderopvang bij gevaarlijk lage vaccinatiegraad”

Kinderopvang is een vak met een groot maatschappelijk belang voor nu en in de toekomst; we nemen ons vak dan ook zeer serieus. Wij vinden het belangrijk dat een kind opgroeit in een omgeving waar het veilig, gezond en gelukkig kan opgroeien. Stichting Humankind ziet de steeds verder dalende vaccinatiegraad als een zorg voor de volksgezondheid in het algemeen en voor een groep zeer jonge kinderen in het bijzonder. Wij reageren graag via deze internetconsultatie op het voorstel.

- 1) De wetswijziging voor het invoeren van deelname aan het vaccinatieprogramma van de rijksoverheid als voorwaarde voor toelating tot de kinderopvang is een onvermijdelijke en begrijpelijke keuze. Wij zijn er voorstander van, en achten het zelfs noodzakelijk, dat de overheid de leidende rol in deze neemt en kinderopvangorganisaties niet zelfstandig voor deze keus gesteld worden.
- 2) Het stelt ons ook voor een moreel dilemma. Vanuit onze humanistische waarden zijn wij voorstander van het bieden van autonomie aan alle mensen, ook op het gebied van persoonlijke gezondheid. Echter: we zien ook dat de dalende vaccinatiegraad ten koste gaat van de gezamenlijke gezondheid in onze maatschappij. Dat leidt ertoe we onze persoonlijke voorkeuren opzij moeten zetten in het belang van het grotere geheel. Om met de woorden van pedagoog Janusz Korczak te spreken:

“Ik ben ik en jij bent jij, we mogen er allebei zijn maar niet de een ten koste van de ander”.

De meest kwetsbaren in dit dilemma zijn de kinderen die nog te jong zijn om deel te nemen aan het vaccinatieprogramma. Hun gezondheid is afhankelijk van de groepsbescherming die we met elkaar opbouwen door deel te nemen aan het vaccinatieprogramma. Deze kinderen worden als gevolg van de lage vaccinatiegraad blootgesteld aan gezondheidsrisico's zonder dat zij, of hun ouders, daar invloed op kunnen uitoefenen. Stichting Humankind is van mening dat de algemene gezondheid van de samenleving prevaleert boven de individuele keuzevrijheid. Wij zijn voorstander van het verplicht stellen van deelname aan het rijksvaccinatieprogramma om toegelaten te worden tot de professionele kinderopvang. Ter bescherming van de (zeer jonge) mensen die zelf de keuze niet kunnen maken achten wij het noodzakelijk dat er in specifieke situaties een verplichtstelling afgekondigd kan worden door de overheid.

Dit zijn de twee belangrijkste punten die we willen meegeven, daarnaast willen we enkele suggesties doen om de uitvoering te vergemakkelijken.

- Om deelname aan het vaccinatieprogramma te stimuleren, zien wij graag dat het overleggen van het vaccinatiebewijs toegevoegd wordt aan de voorwaarden voor het ontvangen van kinderopvangtoeslag of andere financiering. We stellen voor dat ouders niet alleen bij de aanvraag voor toeslag aantonen dat ze deelnemen aan het arbeidsproces maar ook dat hun kind deel neemt aan het vaccinatieprogramma als voorwaarde voor financiering. Daarmee worden de gegevens over de vaccinatiegraad (al dan niet regionaal) gekoppeld aan deelname aan professionele kinderopvang en zijn deze beheersbaar voor en door de overheid. De kinderopvang zou met deze werkwijze niet extra belast hoeven worden met nog meer regeldruk.
- Er zijn ruim 3000 aanbieders van kinderopvang in Nederland, we zijn gebaat bij een eenduidig, centraal registratiesysteem voor deelname en bewijsvoering van deelname aan

het vaccinatieprogramma. Een eenduidig systeem voorkomt dat er 3000 zelf-ontworpen systematieken ontstaan en maakt het houden van toezicht door de GGD makkelijker. Bovendien vindt er op deze manier uitwisseling van persoonsgebonden gegevens plaats tussen de ouder en de overheid en wordt de kinderopvang daar niet mee belast. Het risico op lekken van privacygevoelige informatie naar kinderopvangorganisaties wordt hiermee voorkomen. In combinatie met suggestie 1 betekent dit dat de kinderopvangorganisatie er vanuit kan gaan dat het kind deelneemt aan het vaccinatieprogramma omdat het immers financiering ontvangt.

- Ook de gastouderopvang is een professionele aanbieder van kinderopvang. Wij pleiten ervoor dat vaccinatieplicht ook bij deze collega's geldt. Doorvoeren in de gastouderopvang voorkomt dat 'alle niet-gevaccineerde kinderen' bij elkaar komen in de gastouderopvang en voorkomt dat daardoor besmettingshaarden ontstaan op die plekken.

Naast het dilemma over het doorvoeren van vaccinatieplicht voor kinderen, is er nog het dilemma over het verplicht stellen van vaccinaties aan medewerkers in de kinderopvang. Humankind is van mening dat overgaan op vaccinatieplicht voor medewerkers gedegen onderzoek vergt. Denk bijvoorbeeld aan de grondwet artikel 10 en 11 (Eerbiediging en bescherming persoonlijke levenssfeer (=recht op privacy) en Ontastbaarheid van lichaam). En zelfs artikel 1 van de grondwet wordt geraakt (gelijke behandeling en discriminatieverbod). Daarnaast raakt het ook de AVG. Ook de Arbowet die als uitgangspunt de preventiebenadering heeft, zou ook onderzocht en afgewogen moeten worden.

Wij pleiten ervoor om te starten met vaccinatieplicht voor kinderen en eventueel in een later stadium het verplicht stellen van vaccinatie voor medewerkers toe te voegen. Het zou helpend zijn als de overheid de kinderopvangorganisaties adviseert een vaccinatie aan te bieden aan werknemers.

Alle bovengenoemde feedback overwegend concludeert Humankind dat de intentie van de wetswijziging een positieve impact heeft op de gezonde leefomgeving van kwetsbare kinderen. Humankind steunt dan ook de intentie van het wetsvoorstel.

Namens Stichting Humankind,
Marijke Koekkoek
Manager Pedagogiek en Kwaliteit